

Ocena jakości życia i aktywności seksualnej pacjentów po radykalnej radioterapii z powodu raka gruczołu krokowego w porównaniu z grupą zdrowych mężczyzn

The quality of life and the sexual activity of prostate cancer patients after radical radiotherapy in comparison with group without cancer

*dr n. med. Monika Rucińska^{1,2}, dr n. med. Anna Kieszowska-Grudny³,
mgr Katarzyna Klimowicz¹, dr hab. n. med. Sergiusz Nawrocki^{1,2}*

¹ Katedra Onkologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Kierownik Katedry: dr hab. n. med. Sergiusz Nawrocki

² Zakład i Oddział Radioterapii, SP ZOZ MSW z Warmińsko-Mazurskim
Centrum Onkologii w Olsztynie
Kierownik Zakładu i Oddziału Radioterapii: dr hab. n. med. Sergiusz Nawrocki

³ Europejskie Centrum Zdrowia Otwock
Kierownik Ośrodka: dr n. med. Anna Kieszowska-Grudny

ABSTRACT

Background: Prostate cancer is a disease with a significant impact on quality of life (QoL) both during and after cancer treatment.

The aim of study: The aim of this study was assessment of QoL and sexual activity of prostate cancer survivors after radiotherapy in comparison with the healthy men.

Material and methods: 100 men were included to the study: 50 non-metastatic prostate cancer patients (54–83 years, median 69 years) after radical radiotherapy treatment (8–71 months; mean 27.5 months) and 50 healthy men (55–84 years, median 69 years). Subjects filled out a questionnaires that included EORTC QLQ.C-30 (version 3.0.), EORTC PR-25 and additional demographic and medical questionnaires.

Results: Three and more months after prostate cancer treatment patients estimated their QoL on the same level as healthy subjects. The symptoms from genitourinary and gastrointestinal tracts did not impact on QoL. There were no significant differences in physical functioning, role functioning, emotional functioning, as well as in cognitive and social functioning. There were differences between two groups in sexual activity, erection and sexual satisfaction.

Conclusions: Radical radiotherapy of prostate cancer patients does not impact on QoL and general health status. Some differences were observed in sexual activity, but it could also depend on additional hormonal treatment.

KEY WORDS: prostate cancer, quality of life, sexual satisfaction

STRESZCZENIE

Wstęp: Radykalna radioterapia raka gruczołu krokowego może mieć wpływ na jakość życia pacjentów zarówno w trakcie leczenia, jak i po jego zakończeniu.

Cel pracy: Celem pracy było porównanie pod względem oceny jakości życia i satysfakcji seksualnej grupy mężczyzn po radykalnej radioterapii z powodu raka gruczołu krokowego z grupą mężczyzn niechorujących na raka.

Materiał i metody: Badaniem objęto 100 losowo wybranych mężczyzn mieszkających w województwie warmińsko-mazurskim: 50 mężczyzn (54–83 lata; mediana 69 lat) z potwierdzonym histopatologicznie rozpoznaniem raka gruczołu krokowego, bez przerzutów odległych, po radykalnej radioterapii (8–71 miesięcy, średnio 27,5 miesiąca) i 50 mężczyzn (55–84 lata; mediana 69 lat), którzy nie mieli rozpoznanego raka gruczołu krokowego. Wykorzystano standaryzowane kwestionariusze EORTC QLQ-C-30 (wersja 3.0.), EORTC PR-25 oraz samodzielnie opracowaną ankietę.

Wyniki: Nie wykazano statystycznie istotnej różnicy subiektywnej oceny ogólnej jakości życia między pacjentami po radykalnej radioterapii z powodu raka gruczołu krokowego a mężczyznami niechorującymi na raka. Nie stwierdzono obniżenia jakości życia spowodowanego zaburzeniami ze strony układów pokarmowego i moczowego. Nie wykazano istotnych różnic w funkcjonowaniu fizycznym, funkcjonowaniu w roli, funkcjonowaniu emocjonalnym, poznawczym i społecznym. Zaobserwowano zaś istotną różnicę między grupą badaną a kontrolną w aktywności seksualnej, uzyskaniu i utrzymaniu erekcji oraz zadowoleniu z seksu.

Wnioski: Radykalna radioterapia z powodu raka gruczołu krokowego nie wpływa na ogólną jakość życia i generalne poczucie zdrowia w porównaniu z grupą kontrolną. Istotne różnice występują w sferze seksualnej, co może być związane również ze stosowaną u większości pacjentów hormonoterapią.

SŁOWA KLUCZOWE: rak gruczołu krokowego, jakość życia, satysfakcja seksualna